

ABONAMENTUL

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4:50 fil.

■ ■

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unirea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unirii”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Răspunsul Germaniei.

Răspunsul Germaniei la nota americană a fost imediat în 7 crt. ambasadorului american la Berlin. Deodată cu imanuarea, biroul de presă a dat întreg textul publicității, ca opinia publică să fie lămurită și informată asupra atitudinii Germaniei privitor la cererile prezidentului Wilson.

Răspunsul german este un document diplomatic de o covârșitoare importanță. Imperiul german s'a afirmat atât de strălucit pe terenul de luptă, tot astfel pe cel diplomatic pare și mai demn și neșovăitor. Ca să evite un războiu artificial, perhorescat de întreg poporul american, Germania a declarat, că: „Comunică guvernului Statelor-Unite, că forțele armate maritime germane au primit deja ordinul ca în considerarea principiilor de drept, internaționale generale, — deținerea, perhisiționarea și distrugerea vapoarelor comerciale să nu se întâmple, nici în lăuntrul zonei războiului maritim, năi fără avertisment prealabil și fără salvarea persoanelor, afară de cazul când vapoarele comerciale ar încerca să se refugieze, sau să opună rezistență”.

Germania victorioasă la toate frontierele granițelor sale a adus așadar și jertfa aceasta în numele umanității la care cu atâta emfază se provoacă Wilson în nota cunoscută. Dară conștie de forțele sale inconmensurabile anunță, că principiile umanității, la cari se referă nota prezidentului Wilson, trebuiesc luate în apărare față de toate partidele beligerante. Războiul submarin a fost provocat de războiul de infometare al Angliei, în fața căruia Wilson are datorința să accentueze cu aceiaș tărie principiile umanitare. Dacă este împotriva umanității scu-

fundarea vapoarelor comerciale, cu cât mai crudă este o procedură îndreptată împotriva milioanele de copii și de femei și bătrâni condamnați de Anglia la distrugere prin foame. Germania, care e învingătoare pe toate câmpiile de războiu nu va admite nici când ca să fie ingenuchiată prin foame.

Din acest motiv nu se îndoiește Germania, că: „Guvernul american va pretinde cu toată tăria dela guvernul englez respectarea tuturor normelor internaționale, cari înainte de războiu au fost în general acceptate și pretensiunile să și-te validiteze, ca să respecte principii de drept pe cari guvernul statelor americane în nota sa din 29 Decembrie 1914 și 5 Decembrie 1915 le-a expus guvernului englez.

Intrucât demersurile guvernului Statelor-Unite n'ar atinge rezultatul dorit și nu ar aduce respectarea deplină referitor legilor umanității privitor la toate statele beligerante, guvernul german s'ar afla în fața unui nou fapt, în fața căruia trebuie să și susțină deplina libertate de acțiune”.

Germania așadar abstea dela arma războiului submarin, cere însă ca Statele-Unite să facă aceleaș demersuri pe lângă Anglia, ca să respecte libertatea mărilor și a comerțului. Nici când un stat victorios nu a vorbit mai demn și nu a lucrat mai înțelepțește. Se va vedea dacă America a intervenit în adevăr pentru umanitate și va face aceleaș demersuri la Anglia?

NICOLAE GANE.

de D. Karnabat.

În cetatea noastră, în care planează visul legendar și unde nu mai trăește de cât sufletul melancolic, dănuind prin puterea amintirii, s'a stins discret patriarhul literelor române.

N. Gane a trăit și a murit în mediul adecuat firii, talentului lui și operei lui literare.

Ca toți cei din generația noastră l'am cunoscut pe N. Gane, ca scriitor în epoca când ochii se deschid mari și lacomi — de idealitate și frumos, când mintea soarbe tiparul, iar nevoia pasională a sufletului îmbrățișează fantomele nebuloase ale imaginației: ne-a fermecat, l'am iubit și l'am admirat.

Ca om, am avut prilejul să-l privesc, din taină și umbră de două ori.

Odată, la un pelerinaj făcut la mormântul lui Ion I. C. Brătianu.

Intr'o dimineață limpede și azurată la Florica, care își îmbina tinerețea cu parfumul ierbei și foilor ude de ploaie, un amic mi-l'a semnalat în mulțimea electorală: era un bătrân, verde, ca un stejar înalt și elegant, cu ochii vii și scăpărători în întunecul lor, cu figura bronzată încadrată de hermina unei bărbi albe.

A doua oară, l'am văzut acum câțiva ani la Slănicul din Moldova.

Un amurg de aur și de purpură își revârșea magnificența și fastul din culmile brazilor pe cărările pline de nisipul preschimbat în pietre prețioase: N. Gane era tras într'un cărucior.

Vigoarea de bronz a feței lui, tăiată în linii simple și definite, căldura ochilor și a totalei expresii a figurii, energia calmă care îi învăluia capul, contrasta izbitor cu invaliditatea lui momentană, protesta energic împotriva umilinții situației lui.

Căruciorul, care preumbla visarea și amintirea evocatorului N. Gane pe nisipul preschimbat în covor arab de magia amurgului, la condus în bezna eternă a morții.

Am recitat astăzi »Novelele« lui N. Gane pentru a-mi verifica impresiile și amintirile copilăriei. O asemenea operație este fatală pentru cei mai mulți scriitori: genii cad din văzduhul albastru, idoli să prăbușesc de pe soclurile lor, zânele grațioase apar ca

niște momii, pergamentele sacre se preschimbă în vulgara hârtie galbenă de băcănie.

Paginile lui N. Gane înfruntă și biruiesc un asemenea examen: ele trăesc, exhalând din cuvintele unei neaoșe limbi românești parfumul florilor din luncile și pajiștele Moldovei, răcoarea codrilor de brad, în care aleargă nălucile poveștilor, fantomele cronice și umbrele vechilor eroi, boeri și haiduci.

Povestitorul N. Gane este un puternic și fermecător evocator. În paginile lui rețrește vechea Moldovă, căreia scriitorul i-a rămas credincios, în lumea noastră improvizată și împetriștată, până în ultimele clipe.

Sub bagheta talentului lui revine din tainele trecutului și din misterul morții sfoasele demențe muiate în catifea și șireturi, boerii aprigi, voinici, viteji, îndrăgostiți, călugări, cucernici, vovezii solmeni și patriarhali: în paginile lui răsună ecouri din doina ce se perde peste Nistru, chiotele haiducilor care se furișează în desimea brazilor, cântece din frunză, sușoțari de isvor și strigăte de răsboae.

Când nota veselă alternează cu nota romantică și sentimentală, purcede de asemeni dintr'un cadru local din viața pe sfârșit a boerilor moldoveni, din peripețiile și fanteziile vânturilor care își cheltuesc exuberanța sau își omoară urâtul în peregrinări prin bătrânele păduri.

Cu N. Gane nu moare numai un mare scriitor, ci se sfârșește un vechiu și frumos basm românesc.

Telegrama Papei către Impăratul Wilhelm. — Ziarele „Stampa“ și „Messagero“ sunt informate că Papa deodată cu depeșă către președintele Statelor-Unite a adresat una și Impăratului Germaniei pentru ca să împedecă ruperea legăturilor diplomatice dintre cele două state. Papa își bazează speranța de mijlocitor al păcii pe neutralitatea continuă a Americii. Din cercurile Vaticanului se anunță, că regele Spaniei e cel mai înfăcșurat aderent al Papei pentru acțiunile pacifiste.

E posibil ca America să primească răspunsul Germaniei. — Agenția „Wolff“ anunță: „Associated Press“ comunică din Washington cu datul de 5 crt.: Seara târziu s'a anunțat din sursă autorizată, că la cazul când textul oficios al răspunsului german va fi identic cu comunicatele semi-oficiale apărute în ziare despre nota germană, — America va primi promisiunile germane și va aștepta împlinirea acelor.

America a răspuns Germaniei. — Agenția „Reuter“ anunță din Washington: Guvernul american ieri, 9 crt. a trimis nota, care cuprinde răspunsul Germaniei. Textul acestei note se cuprinde în 200 de cuvinte.

Din cuprinsul răspunsului american se vede, că președintele Wilson primește propunerile Germaniei, fiindcă din ele se evidențiază, că Germania în viitor își va întrebuița puterea armată esclusiv contra beligeranților. Protestează contra conjuncțiunii răsboiului submarin cu blocada engleză.

Agenția „Wolff“ vestește, că guvernul german încă nu a primit nota americană.

Ententa se pregătește de ofensivă. — „Tems“ scrie: Peste câteva zile armatele aliaților vor porni pe toate fronturile ofensive în stil mare. Trebuie să judecăm amănunțit situația — scrie organul ministrului de externe, — pentru pregătirea sistematică a luptelor viitoare. După douăzeci luni de răsboiu nimic nu ar fi așa de dezastruos decât amânarea acțiunilor strategice.

Ion Gorun și refugiații din Ardeal. — Cunoscutul publicist Ion Gorun (Al. Hodoș) originar din Ardeal, publică un articol prim în „Minerva“ sub titlul: „Exaltarea Ardealului“ în care între altele observă. Le dăm după „Foaița Poporului Român“:

Scump este fiecărui român acest cuvânt, și ceea ce el însemnează: Ardealul! Scump îmi este, și cu evlavie rostesc numele lui, cum aș rosti numele mamei mele. Dar tocmai de aceea, ca acela ce se gândește la impietatea ce ar fi să iei numele Domnului în deșert, adânc mă măhnește batjocura ce se aruncă asupra acestui scump nume.

Trebue să citești tot ce se tipărește? Nu. Mai adesea nu citim ceea ce ar trebui, și citim ceea ce n'ar trebui. — Dar nu poți să neglijezi apariții cari se răspândesc în așa chip, în cât a le ignora, poate să fie numai privilegiul omului fără pășare și fără răspundere.

Răspunderea o au puțini: dar multora trebuie să le pese de ceea ce se răspândește pe calea tiparului, — această cale ce a ridicat clevetirea la înălțimea căilor de comunicație moderne.

Cititorul o să mă întrebe: Dar bine, ce legătură este între toate acestea?

Legătura o să ne-o dea o broșură, apărută acuma, sub titlul: „Ardealul vorbește“? „Sărmanul Ardeal!“ — și cu subtitlul „Contribuții ca să se sfârșească o comedie“ (de celebrul V. Drumar. — Nota. Red.) Numele autorului. Iată voi spune că nu importă. Fiindcă importă mai mainte de toate altceva.

În această broșură, care se răspândește, se pare, cu mare profunziune, se vorbește de Ardeal — în felul cel mai dureros în care s'ar putea vorbi.

Toți refugiații aceia, o parte din ei, cei mai mulți din ei, — u'ar căuta aici decât mântuire de necazuri și viață mai ușoară.

FOIȚA.

Aliuță.

Nuvelă dedicată dsoarei Ana Rosetti.

de N. Gane.

I.

Intr'o seară de iarnă noi toți frații și surorile ședeam dinaintea focului și ascultam pe tata care ne spunea o istorie a lui din copilărie. Tata era bătrân și văzuse multe care acum nu mai sunt de văzut.

— Hei! dragii mei!... zicea el. Era un timp pe când codrii Orheiului se uneau cu codrii Băcului, și aceștia cu codrii Carpaților; iar plugul brăzda numai prin poeni și prin șesurile apelor curgătoare. Pe atunci nu erau nici șosele, nici drumuri bătute, ci oamenii mergeau călări dela sat la sat, dela târg la târg, și când avea vre-un drum mai lung de făcut, se înarmau cu pistoale la oblănc, și se întovărășeau mulți la un loc nelndrăsnind să treacă altfel prin potecile pădurilor, cari rezunau necontenit de cântecele haiducești. Eu însumi am apucat acele timpuri, bune de altfel, căci erau toate cu îndestulare și nu se cunoșteau nevoile zilnice ale traiului, dar veneau câte odată

și grele cumpene în viață ca de-al de-acele ce mi-s'a întâmplat mie în copilărie.

— Ce ți-s'a întâmplat? — îl întrebaram noi nerăbdători.

— Apoi pe când vă povestesc eu, nu erau trebile întocmite ca acuma; fiecare trebuia să-și apere singur avutul, nefiind în țară altă oștire decât o ceată de arnăuți, cu simbrie, aduși de peste Dunăre cari slujeau pentru paza lui Vodă, iar pentru paza țării era numai bunul Dumnezeu.

Imi aduc aminte că pe vremea aceea se oploșise la casa noastră un turc cu numele Ali, rămas din oștirile turcești ce ne cutreeră țara, și fiind că-i era îndemână la noi unde găsisse masă bună și gazdă primitoare, el nu s'a îndurat să se mai ducă. El a învățat limba noastră, și s'a împrietenit atât de mult cu casa și cu toți din casă, încât noi îl desmierdam cu numele de Aliuță.

Ce-i drept când am văzut întâi și întâi pe Aliuță făcând temenele turcești, îmbrăcat în hainele lui ciudate, cu cialmaua pe cap, cu iataganul la brâu, și cu barba lui cea tufoasă și încărunchită care-i acoperea pieptul, noi copii ne-am sfiiț de dânsul pârându-ne foarte fioros, dar încet, încet ne-am deprins cu el, căci era bun și știa să ne facă felurite petreceri. Ne istorisea povești din o mie și

una de nopti, ne spunea întâmplări de alui din răsboaiile în care fusese, ne făcea căpșani de prins vrăbii și stigleți, ne ajuta să ridicăm zmei, ne lua cu el la vânat, la pescuit, dar dela o vreme Aliuță nu mai putea merge nesprijinit pe băț și toate plimbările lui se mărgineau numai prin curte și grădină. Cincisprezece ani în șir el stătuse la casa noastră, și ne văzuse pe toți frații și surorile crescând, și ne iubea pe toți de-o potrivă, iar noi necontenit îl înjunjam. Îi săream pe genunchi, ne jucam cu barba lui albă sau cu cialmaua cea mare care-i ședea ca o plăcintă pe cap, și când ne zicea el nouă:

— Bre pui de ghiauri, voi dragi la mine!

Noi rideam așa de tare că-l asurzeam pe bietul Aliuță.

Numai dimineața când se închina, nimeni din noi nu îndrăzneam să-l supere într'atăta părea de serios și adâncit în rugăciunea lui. În genunchi, smorit, cu brațele încrucișate pe piept, el spunea când mai tare când mai încet versuri din coran, își pleca fruntea până la pământ, apoi tăcut și nemișcat stătea câte o oră întreagă cu ochii ațintiți spre răsărit sorbind departările, călătorind cu gândul prin țările calde ale copilăriei lui, și fața lui atunci se înveselea, se lumina ca și când plimbarea i-ar fi fost adevărată.

Dar când vii în „țara mamă“ cu pretenții de copil răsfățat, cu dreptul la existență nu prin muncă, ci prin faptul de a te fi răscut „martir“, — atunci e o intervertire de noțiuni și concepții, din care ies broșuri ca aceea a d-lui V. Drumaru. N'am totuși de ce să-i retac numele, (ca să scriu în stilul d-sale).

Ceea ce se cuprinde în acea broșură e îngrozitor, — sper că nu e adevărat. Nu sper că totul nu e de adevărat, — dar că cea mai mare parte.

Dar mă gândesc: Dihonia aceasta dintre refugiați, otrava și necruțarea cu care se reped unii asupra altora, ce pot să însemneze?... Sunt oare preludiile unei viitoare contemplate împărțiri de roluri în România mare?... Este cearta pe blana ursului din pădure?... Sau e rivalitatea deacuma, de expectativă, când unii au sinecure mai gras, iar alții mai slab plătite?

Urât lucru în tot cazul.

Ardeleni, frați mei, — fiți nițel mai modești, și sunt încredințat că atunci va veți și certa mai puțin.

Orfelinatul din Blaj.

— Comunicatul comitetului central executiv. —

Tot mai mult se vor învrăstă de aici încolo colectele din arhidieceză cu cele ce ne vin din diecezele sufragane: ca un grăitor semn al desăvârșitei uniri, ce s'a realizat pe această temă caritativă între toți fiii bisericii noastre. Gândul orfelinatului nostru central dela Blaj se va limpezi tot mai bine în mințile tuturor, îndatăce, din colectele ce vom putea da de aici încolo din toate diecezele, se va putea constata, că cu toții lucrăm, cu adevărat pe întrecute, pentru cauza sfântă a orfanilor.

Avem în lista de astăzi colecte mai mari sau mai mici — dupăcum

— Așa i că n'ai să te mai duci dela noi Aliuță? Ii ziceam eu notezindu-i barba.

— Cum va fi scris! răspundea el.

Pentru Aliuță tot era scris. De s'a născut, de-a mers prin bătălii, de-a căpătat răni, de-a venit la noi, a fost scris. De va mai trăi mult sau puțin, de se va întoarce sau nu în țara lui, asemenea era scris de mai înainte; de aceea el avea totdeauna fața senină și liniștea sufletească a omului ce nu-și poartă grija vieții.

Intr'una din zile văzui în curtea noastră o mare și neobișnuită mișcare. Tata era îngrijat și slăgile speriate. O mulțime de țărani înarmați cu ciomege și topoare se așezau de pază la poartă și în jurul casei; era o nerânduială cum nu fusese niciodată.

— Ce este întrebăi eu pe Aliuță.

— Nimic, răspunse el, Bujor a trimis o scrisoare prin care ne dă de veste că mâne la amiazi are să ne calce casa.

— Și ce are să fie, Aliuță?

— Ce-a fi scris! adăose el cu fața liniștită.

(Va urma.)

sunt și satele și bunăstarea credincioșilor noștri din ele — din dieceza *Gherlei*, până chiar și din eparhia de *Hajdudorogh*, a păr. protopop *Ignațiu Szabo* din *Leta-mare*, care din propriul său îndemn ne-a colectat una sută coroane, promițând că are să ne mai trimită. Iată deci, că sufletul neamului nostru și dragostea credincioșilor legii noastre sfinte pretutindeni aceleași sunt și la fel se arată.

Mareț și sublim trebuie să fie gândul, care poate realiza o așa unire!

Lista contribuțiilor mai nouă este aceasta:

1. *Colecta păr. Samuil Poruțiu între credincioșii săi din Ceanul-deșert: 944— cor. în bani, iar în naturalii: 40 ștergare, 15 fețe de perină, 14 merindări, 12 cămeși, 9 lipede, 5 perini, 4 fețe de masă, 3 izmene, 1 sac de paie și mai multă pânză.*

Samuil Poruțiu, paroh . . . 500—
Aurel Poruțiu, învățător penz. 100—

Petru Poruțiu 40—; Ioan Moldovan și Dănilă Fodorean câte 20—; Augustin Poruțiu, v.d. George Poruțiu, Maria Pescariu, Nicolae Iozon, Ioanaș Tulbure l. Filip, Gavr. Andreica și Anton Nemeș câte 10—; Ioanaș Fodorean, Tănase Pop și Iosif Iozon câte 6—; Romul Rus, Ilie Nemeș, Ioan Tulbure, Manoilă Pârjol, Milan Tulbure, Ioan Pârjol și Tănase Pârjol câte 5—; Nicolae Frătean, Anica Tulbure, Anica Romonțian, Ana Murășan, Ignat Pop, Manoilă Pătean, Maria Tulbure, Todor Murășan câte 4—; Irina Tulbure l. Filip 3—; Man. Petean, Victor Petean, An. Fodorean, Tod. Fodorean, Lina Nemeș, Oct. Poruțiu, T. Poruțiu, An. Fodorean, Teod. Tulbure, So. Fodorean, Ir. Burcuș, Ma. Nemeș, Lud. Nemeș, Io. Ascilean, Ioan Moldovan, Vas. Ascilean, Luca Petean, Gh. Andreica, Nas. Fodorean, Vas. Andreica, Gl. Ascilean, Sia Hătăgan, P. Cal, P. Ascilean, Io. Ioia, An. Miron, Vas. Pop, Io. Iozon, Ma. Moldovan, G. Pârjol, D. Pârjol, Teod. Cal, Ir. Miron, Nas. Pârjol, Io. Petean, G. Iozon, Io. Perde și An. Poruțiu câte 2—; apoi alți 23 credincioși restul de 23—.

În naturalii au dat: An. Fodorean (1 lip., 1 față de per., 1 păr. izm. și 1 căm.), Irina Fodorean (1 per., 4 căm. și 1 mer.), Maria Tulbure (1 șterg., 1 f. de masă), Ad. Poruțiu (1 f. de per. 1 lip.), Teod. Maier (1 sac de paie), Fin. Maier (1 lip.), Ver. Tulbure (1 per., 1 f. de masă, 1 căm.), Val. Poruțiu (1 lip., 1 șterg.), Măr. Andreica (1 lip.), Mar. Nemeș (1 lip., 1 șterg.), Mar. Ascilean (1 față și 1 căm.), A. Petean (5 c. de p.), Nast. Fodorean (1 lip. și 1 șterg.), Măr. Poruțiu (2 șterg., 1 f. de masă, 1 păr. izm.), Sus. Poruțiu (1 per.), Gh. Fodorean (1 f. de per., 1 f. de masă și 1 mer.), Ana Pârjol (1 per.), Ma. Andreica (2 șterg. și 1 mer.), Ma. Pop (1 șterg. și 1 căm.), Marița Fodorean (1 șterg. și 1 lip.), Mar. Fodorean (1 șterg., 1 f. de per.), An. Miron (1 păr. izm., 1 căm.), Aurelia Tulbure (1 per., 1 lip. și 1 șterg.); apoi alte 50 contribuente au dat restul albiturilor înșirate mai sus.

2. *Colecta păr. Alimpiu Costea între credincioșii săi din Spini: 465— cor.*

Alimpiu Costea, paroh . . . 100—
Ioan Ignat, învățător . . . 100—

La măsuratul oilor 40—; Alexandru Pușca și Timoteiu Costea câte 20—; Maria Ignat n. Moldovan, Ioan Moldovan, Maria Ciulea, Ana Ciulea și Ana Costea câte 10—; Din discul bisericesc 860; Onic Tulea 6—; Virginia Costea și Vasile Ciulea câte 5—; Maria Boldiș, Oana Suci, Ana Suci, Solomon Costea, George Ciulea, Iacob Ciulea, Roxalia Jica și Maria Ciulea câte 4—; Carolina Jica și Maria Costea câte 3—; Flore Ciulea 240; Vas. Pușca, Io. Pușca, Tăn. Grama, Io. Pe-

pene, Lucr. Pușca, Ma. Suci, Gh. Pușca, Oct. Hoch, Ana Bonea, Iac. Oprean, Ana Todoran, Io. Pușca, Ana Pușca, Ana German, Paul. Ciulea, Ver. Todoran, Rach. Tulea, Ma. Pepene, Aron Ciulea, Ma. Pușca, Teod. Pușca, Tr. Oancea, Iac. Tulea, Onu Bărbat, Ana Morar, Roz. Văsiu, Ma. Tulea, Onița Costea, Oana Galdeanu, Iud. Jica, Io. Tulea, Leon Tulea și Sus. Mărginean câte 2—.

3. *Colecta păr. Iosif Mureșan între credincioșii săi din Peatra (dieceza Gherlei): 305— cor.*

Iosif Mureșan, paroh . . . 100—

Alexandru și Susana 40—; Iosif Precup și Ioan Gavriș câte 20—; Ana Precup 10—; Alexă Cosmă 8—; Arsenie Briciu, Teodor Vidican și Titiana Cosma câte 6—; Ioan Cosma, Gavrilă Pop și George Roman câte 5—; Ioan Roman, Ioan Măerean, Raf. Cosma, Dore Iliș, Tim. Cosma, Mitru Canea, Ioan Canea și Maria Leah câte 4—; Io. Precup, Laur. Măerean, Io. Moldovan, Io. Zăgrean, Io. Roman, Mitr. Măerean, Gavr. Ticu, Nic. Cosma, Vas. Cosma, Io. Lador, Leonte Ticu, Alex. Canea, Gavr. Lador, Nic. Măerian, Io. Sigarteu, Ma. Rus. Ileana Toma, Lud. Toma, Gafta Sigarteu, Dom. Ticu și Leonte Ticu câte 2—.

4. *Colecta păr. Gheorghe Grecu între credincioșii săi din Sângeorgiul-de-câmpie: 29882 cor., la care alăturându-se suma de 1,070 cor. (colecta d. Dioniziu de Simon), publicată deja, rezultă 1,36882. Afară de aceea doamnele Maria Șimon și Aurelia Grecu au colectat: 67 coți de pânză, 37 ștergare, 13 perini cu fețe, 11 merindări, 3 fețe de perină, 3 lipede, 3 măsuri și 1 sac de paie.*

Bani au dat: Gheorghe Grecu paroh cu soția și Maria Șimon (pentru 2 paturi) câte 50—; Reuniunea „sf. Maria“ a femeilor 25—; Vasile Purlea învățător, Vasile Ognean, Andreiu Ilie învățător penz. și Ioan Ognean l. Miron câte 10—; Ioan Coste și soția Ana 7—; Cătălina Cuc, Toader Tușinean, Anica Cuc, Ștefan Uifălean, Marișca Bleoca, George Uifălean, Dumitru Macarie și Băieții de școală câte 5—; Ioan Iușan, Maria Tușinean l. Io. și Fira Cuc l. Vas. câte 4—; Maria Negovan 3—; Gh. Boitoș, Z. Pungea, Petru Coste, Onica Pungea, Măr. Ognean, Vas. Ruța, Veselina Murășan, On. Ghițu, Mar. Suflea, Grig. Muntean, Tod. Borșan, Irina Bleoca, Vas. Ognean, Hirsch Izsák, Ana Rus. Tăn. Uifălean, Tod. Lăpădat, Car. Bleoca, Mar. Bleoca, Il. Pungea, Petru Bleoca, Pe. Zăhan, Io. Colcer, Anuca Ognean, Mar. Coste l. Sim., Sim. Zăhan și Io. Pop câte 2—; Mar. Coste 160; apoi alți 20 credincioși restul de 1042.

În naturalii au dat: dna M. Șimon (4 șterg., 2 per. și 1 lip.), dna A. Grecu (2 șterg., 2 per., 1 străjăc), M. Niculaie (5 c. de pânză), M. Uifălean (4½ c. de p.), A. Frătean (1 șterg., 1 f. de per.), A. Pop (1 f. de per.), An. Ognean l. Io. (4 c. de p., 1 șterg.), Anuța Uifălean l. Greg. (5¼ c. de p.), A. Uifălean (1 per.), F. Florea (1 per.), A. Colcer (1 per.), Ana Zăhan (4 c. de p., 1 merindare), I. Pungea (4 c. de p.), M. Haneș (4 c. de p. și 1 mer.), M. Ognean (5 c. de p.), T. Zăhan (1 per.), An. Ognean (4 c. de p.), A. Lăpădat (1 per. și 1 șterg.), M. Bleoca (1 per.), An. Suflea (4½ c. de p.), Car. Bleoca (5 c. de p.), Ana A. Șimon (3 șterg., 1 lip.), Ves. Murășan (3 c. de p.), Ves. Ognean (1 per. și 1 lip.), N. Pungea (5 c. de p.), Oana Muntean (1 per., 1 cămașă, 1 p. pant.), A. Moldovan (4 c. de p.), Ir. Coste (1 per.), M. Coste (4¼ c. de p.); au mai contribuit apoi alte 39 femei restul albiturilor însemnate mai sus.

Sumarea colectelor:

Colecta 1:	K. 944—
„ 2:	„ 465—
„ 3:	„ 305—
„ 4:	„ 29882

Laolaltă K. 201282

Alte contribuiri:

Zosim Chirtop avocat, Câmpeni	K. 100—
Stegarul Nicolae Pop, cand. prof.	„ 100—
Ignatîu Szabó protopop, Leta mare (Hajdudorogh) — dela credincioși: 70 —	„ 100—
„Agricola“ soc. de cred. și ec. Lugoj	„ 50—
Cadetul Traian Surducan	„ 22—
Ana Szilágyi, Avassfelsőfalu	„ 12—
Vasile Petrovan, funcț. de stat în penz, Lugoj	„ 10—
Octavian Miron (Bălan), ca răscump. a anunșurilor de logodnă cu șoara Anuța Simonfi (Uioara)	„ 10—
Iun. Ioan Simu, Lugoj	„ 7—
Un soldat	„ 2—

Suma K. 2.425'82

Suma din Nr. 46 „ 191,687'17

Suma totală . . . K. 194,112'99

Contribuirile pentru orfelinatul din Blaj, rugăm să se trimită: Administrației centrale capitulare Balázsfalva—Blaj. Cvitarea ofertelor o face comitetul executiv în organele de publicitate.

Războiul european.

Trupele germane au ocupat culmea 304 situată spre sud de Hautcourt, și au silit pe inamic să se retragă din mai multe tranșee. Francezii au dat mai multe contraatacuri de sperate pentru recăștigarea pozițiilor pierdute, dar fără nici un rezultat. Tot asemenea au eșuat atacurile franceze și în regiunea Thiaumont. Aici germanii au prins trei ofițeri și 375 soldați și au capturat 9 mitralieze.

Pe celelalte fronturi nimic nou.

Sinodul protopopesc al tractului Mediaș.

(9.) În 13 l. tr. a avut loc la Mediaș sinodul protopopesc al tractului amintit.

Ședința, la care au luat parte toți preoții din tract, a fost deschisă prin cuvinte alese, de Mon. Domn protopop, Ioan Moldovan. Pornind din cuvintele Mântuitorului: „Voi sunteți lumina lumii, voi sunteți sarea pământului“, îndeamnă preoțimea tractuală la împlinirea — în genere — cu acuratețe a datoriștelor de păstori sufletești, cu deosebire însă insistă la împlinirea datorinței de a predica cuvântul lui Dumnezeu în dumineci și sărbători, ca și acum ca niciodată altădată, caută poporul mai multă mângâiere și liniște sufletească dela Dumnezeu, prin biserica și preoți, deci poate preotul, părintele sufletesc a poporului să nu-și împlinească această datorință principală, dela care atârna mântuirea sufletelor încredințate păstoririi lui?

Ajungând la punctul din program, care cuprindea Apelul tractului Sebeșul-săsesc, în chestia contribuțiilor pentru orfelinatul din Blaj, Mon. Domn protopop, prin cuvinte alese, convingătoare propune sinodului spre primire și urmare aceasta grandioasă hotărâre a tractului Sebeșul-săsesc.

Unul dintre frați însuflețit pentru aceasta instituție de caritate, ca și ceilalți frați preoți intruniți în sinod, salută din inimă pe frații preoți din tractul Sebeșului și laudă însuflețirea lor pentru orfelinat, dar ca lumea să știe și să vadă, că și noi ne

știm însufleții pentru o cauză atât de mare și sfântă, ca și ceea a orfelinatului, propune și sinodul primește cu unanimitate ca toți preoții tractuali să contribuie pentru orfelinat *cu tot ce pot*, căci o cauză sfântă, cum e a orfelinatului, numai așa se poate susține și ajuta în mod eficace.

Tot la acest punct mai i-a cuvântul un alt frate și propune, iar sinodul cu aceeași însuflețire primește, ca din modestul nostru fond tractual, care asemenea orfelinatului dela Blaj, are menirea ajutorării orfanilor de preoți din tract, să se contribuie pentru orfelinat cu 200 cor.

S'a discutat și luat hotărâre și asupra colectării de vestimente și tot felul de țesături trebuincioase pentru orfelinat și despre modul transportării lor la Blaj, după cari închizându-se ședința, ne depărtăm toți la ale noastre, mângâiați în suflet, că am putut și noi aduce acestea hotărâri, cari împlinite, la vremea sa, vor șterge și ele o lacrimă de pe fața micuților orfani, ce vor fi adăpostiți în orfelinatul nostru din Blaj.

Informațiuni.

Victor Eftimiu în Budapesta. Apreciatul scriitor dramatic și poet d. Victor Eftimiu se află de câteva zile în Budapesta împreună cu cunoscuta artistă dramatică, Ag. Macri Eftimiu. În Budapesta autorul dramatic d. Eftimiu s'a consultat cu directorul teatrului „Vigszínház“ pentru jucarea pe scena acestui teatru a piesei „Achim“, care se va reprezenta și la Berlin.

Convocarea parlamentului român. Parlamentul român a fost convocat pe ziua de 11 Maiu pentru o sesiune extraordinară.

Școala românească din Sătmár. Afăm dintr'o statistică, că dintre cei 156 învățători gr-cat. români din comitatul nostru 65 sunt pe câmpul de luptă, iar 49 sunt dispenzați. În 38 școli stagnează învățătura. Datele aceste ar trebui adunate după comitate, căci sunt foarte grăitoare — în vremile ce trăim.
Coresp.

Rectificare. În numărul 46 al „Unirii“ pe pagina primă, coloana a treia s'a strecurat un lapsus pe care cetitorii l'au interpretat cu ușurință. E vorba de edificarea gimnaziului din Brad, și nu de cel din Blaj, care slavă Domnului e edificat aproape de două veacuri.

Sufocarea răscoalei din Irlanda. Guvernului britanic i-a succes prin mijloace drastice, să pună capăt luptei pentru libertate și drepturi a poporului irlandez.

Instigatorii acestei revoluții, cei mai mulți membrii ai clubului secret „Sinn Fein“ au fost strangulați, sau condamnați la muncă zilnică. Mormintele care cuprind osemintele morților căzuți pe stratele orașului Dublin întru distrugerea absolutismului englez, sunt presărate cu cununii ce poartă inscripții „Nenorociților eroi, cari au murit pentru independența Irlandei.“

Până acum s'au adus 150 sentințe de moarte.

Opinia publică din America nu privește cu simpatie asupra dureroaselor evenimente ce decurg în Anglia.

Semnați pentru împrumutul de războiu!**Bibliografie.**

Sfaturi pentru păzirea sănătății. Din circularul mai recent al Excelenței Sale părintelui mitropolit extragem următoarele:

„Excelența Sa Domnul ministru r. u. de culte și instrucțiunea publică, la 8 Ianuarie a. c. cu Nr. 15124/1915 prez. Ni-a comunicat, că Ministerul r. u. de interne, pentru a împiedeca în țară lățirea unei boale, a dat câteva îndrumări tipărite despre modul cum să ne păzim de acestea boale.

Ni-a trimis și nouă din acestea tipărituri, ca din a Noastră parte încă să dispunem lățirea lor în popor și prin ele și povețele de sănătate. Fiind îndrumările de mare folos pentru sănătatea poporului, am lăsat ca să fie traduse în românește, și pentru ca să fie mai ușor înțelese, să se mai adaugă la ele și alte sfaturi de sănătate, cari sunt cuprinse în broșură și se alătură la acest cercular.

Broșura: *Sfaturii pentru păzirea sănătății*, frățile voastre o veți citi împreună cu învățătorii cu băgare de seamă, și o veți tâlcui apoi poporului, îndemnându-l cu de-a-dinsul, la ținerea aceluia, și făcându-l să înțeleagă, că mai ușor este de-a ne feri de o boală grea, decât a ne scăpa de ea.

Povețele din broșură sunt roadele probate ale științei, cu ajutorul lor cei loviți de boale grele, sau cei amenințați de ele, se pot feri cu ușurință. Dacă la focul, care amenință satul cu pustiire, toți oamenii de bine sar întru ajutor, și se silesc ca să-l potolească și stingă, cu atât mai vârtos trebuie să sară la ivirea în sat a unui morb greu, cum este *colera*, *tifusul* (lingoarea), *vârșatul* și altele, cari amenință cu pustiire viețile omenești. În fața ivirii boalelor grele, nu iertat să fim nepăsători și să le lăsăm ca să se întindă, pentru că pot ajunge și la noi; din contră să urmărim îndrumările date și să cercăm potolirea și oprirea lor îndată ce s'au arătat undeva.

Broșura e scrisă de Dr. Ambroziu Chețianu canonic, director gimnazial și cuprinde sfaturi practice și foarte instructive, privitor la păstrarea sănătății.

Proprietar, editor și Redactor responsabil
Ioan Suciu.

Cafea fină!!

(Aflând puțină cafea, în decurs de 2 luni voi fi constrâns a sista expedițiunile). Recomand a va prevedea de timpuriu, căci sosește cu întârziere.

Pe luna Maiu:

No. 9	Cafea Cuba bună	1 Kg.	12— K.
> 12	> Cuba foarte fină	1 Kg.	12'50 >
> 16	> specialitate	1 Kg.	13— >
> 106	> Mixt. »Victoria«	1 Kg.	13— >
	1 Kg. Tea rusească	20 Cor. (între Cafea se poate trimite și 1/4 kgr.)	

5 Kg. se spedează francat și vămuit prin rambursă postală.

NB. Ca să fiu cruțat de corespondență, multă amintesc, că alte mărfuri la nici un caz nu pot trimite; deci nici zahar sau Franck etc. căci nu se află.

În lipsa de Franck, să se folosească orz prăjit (Kneipp) căci e foarte corespunzător.

Cu toată stima se roagă de sprijin

F. A. DEGAN
comerciant de Cafea și Tea
în **Fiunio** (Postafiook 163).